Бекитилди
Некра айыл өкмөтүнүн
башчысы

Щаршеев О.К

Бекитилди
Чүй райондук билим берүү
бөлүмүнүн башчысы

Кибираева А.С.

У С Т А В

Мекеме: Усонкул Жумабаев атындагы

Кара-Добо орто мектеби

Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлиги
Чүй облас[illegible] Юстиция б[illegible]рмасы
Юридикалык жак мамл[illegible] [illegible]тоодон
«.....» .... 20... [illegible]кэрүлдү
№ .... [illegible]бөлүк

Министерство юстиции Кыргы[illegible] Р[illegible]публики
Управление юстиции Чуйской области
П р о и з в е д е н а
государственная регистрация
юридического лица «24» 11 2009г.
Свидетельство № ГР 0061426

I. Жалпы жоболор

1.1 Мекеме Үсөнкул Жумабаев атындагы Кара-Дөбө орто мектеби (мындан ары-жалпы билим беруучу мекеме) башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим беруунун жалпы билим беруучу программаларын ишке ашыруучу муниципиалдык жалпы билим беруучу мекеме болуп эсептелет.

12 Жалпы билим беруучу мекемелердин уюштуруучулары:

а) Чүй районунун билим беруу болуму;
б) Искра айыл окмоту

1.3 Жалпы билим беруучу мекемелердин уюштуруу-укуктук формасы - муниципиалдык жалпы билим беруучу мекеме.

1.4 Жалпы билим беруучу мекеме озунун ишине Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, Кыргыз Республикасынын башка нормативдик укуктук актыларын, Кыргыз Республикасынын Билим беруу министрлигинин буйруктарын жана тескемелерин, ошондой эле ушул Уставды жетекчиликке алат.

1.5 Жалпы билим беруучу мекеме чектелбеген моонотко тузулот жана Кыргыз Республикасынын мыйзамында берилген тартипте мамлекеттик каттоодон отот.

1.6 Жалпы билим беруучу мекеменин толук аталышы:

Официалдык тилинде: Учреждение Кара-Дюбинская средняя школа имени Үсөнкула Жумабаева.

Мамлекетик тилинде: Мекеме Үсөнкул Жумабаев атындагы Кара-Дөбө орто мектеби.

Кыскартылган турдо:

Официалдык тилинде: Учреждение Карал-Дюбинская СШ им. Үсөнкула Жумабаева.

Мамлекетик тилинде: Мекеме Үсөнкул Жумабаев ат. Кара-Дөбө ОМ.

1.7 Жалпы билим беруучу мекеменин юридикалык дареги: Кыргыз Республикасы, Чуй облусу, Чүй району, Кара – Дөбө айылы, Совет көчөсү, № 3 тел: 7-12-97

II. Укуктук статусу

2.1 Жалпы билим беруучу мекеме мамлекеттик каттоодон откон кундон тартып финансылык-чарбалык жана укуктук оз алдынчылыкка, озунчо мулкко, оз алдынча балансқа, озунун аталышы кыргыз жана орус тилдеринде жазылган моорго, штамптарга жана бланктарга, казыначылык органдарыда жана башка финансы-кредиттик мекемелерге алыш-бериш жана бет эсептерине ээ юридикалык жак болуп эсептелет.

2.2 Мулк жалпы билим беруучу мекемеге оперативдуу башкаруу укугуна бекитилип берилет, ага карата жалпы билим беруучу мекеме ээлик кылуу укугун, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык пайдалануу жана тескоо укугун жузого ашырат.

Жалпы билим беруучу мекеменин мулкунун курамына томонкулор кириши мумкун: негизги каражаттар, ээлеп турган жайы, жабдуулар, инвентарь, жер участкасы жана башка мулк.

2.3 Жалпы билим беруучу мекемеге менчик укугуна акча каражаттары, мулк жана ага жеке жана юридикалык жактар белек, кайрымдуулук же мурас катары берген башка менчик объекттери, ошондой эле жалпы билим беруучу мекеменин оздук ишмердигинен тушкон кирешелер, ушул кирешеге сатылып алынган менчик объекттери таандык.

2.4 Жалпы билим беруучу мекеме уюштуруучунун макулдугу менен мыйзамдарга ылайык озуно бекитилген мулкту ижарага берууго укуктуу. Ижарага берилген мулктон алынган киреше уставдык максаттары учун пайдаланылат.

2.5 Жалпы билим беруучу мекеме мыйзамда каралган бардык жарандык-укуктук бутумдорду ишке ашырууга, сотто доогер жана жоопкер болууга, башка укуктарга жана милдеттерге ээ болууга укуктуу.

2. Жалпы билим беруучу мекеменин ишмердиги Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген учурларда жана тартипте аттестацияланууга жатат.

2.7 Уюштуруучулар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген учурларда, тартипте жана чектерде жалпы билим беруучу мекеменин милдеттенмелери боюнча жоопкерчилик тартат.

III. Жалпы били   беруучу еке енин иш   ердигинин пред   ети жана   аксаты

3.1 Жалпы билим беруучу мекеменин негизги максаты жалпы билим беруучу программалардын мазмунун милдеттуу минимумун оздоштуруунун негизинде окугандардын инсандыгын жалпы маданиятын тузуу, аларды коомдун турмушуна корунуктуу, жалпы таанылган тандоо учун негиздерди тузуу жана андан ары кесиптик билим беруу программаларын оздоштуруу жана жарандуулукка тарбиялоо.

3.2 Жалпы билим беруучу мекеменин ишмердигинин предмети башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим беруунун жалпы билим беруучу программаларын ищке ашыруу болуп эсептелет.

IV. Иш   ердигинин негизги принциптери

4.1 Жалпы билим беруучу мекеме томонку принциптердин негизинде иштейт:

- сапаттуу билим алууга Кыргыз Республикасынын бардык жарандарынын укуктарынын тендиги;
- мамлекеттик билим беруучу стандарттарды аткаруу;
- билим беруунун натыйжалуу системасын тузуу;
- Жалпы билим беруучу мекеменин финансылык озунчолугун камсыздоо;
- мамлекеттик финансылык ресурстарын сарамжалдуу паидалануу;
- бир окуучуга эсептегенде каржылоонун бирдиктуу стандартташтырылган нормативин негизинде жалпы билим беруучу мекемелерди бюджеттик каржылоону камсыздоо;
- билим беруу процессинин системалуулугу жана узгултуксуздугу;
- мамлекеттик жана муниципалдык окуу жайларда башталгыч жана негизги билимди, жалпы орто билимди ар бир жарандын милдеттуу жана акысыз алышы;
- кошумча билим беруу жана башка кызмат корсотуулорго акы толомо кызматтардан алынган кирешелерди оз алдынча тескоосу,андай кирешелер озунчо баланс📏 эске алынат;
- жалпы билим беруучу мекемелердин буткул финансылык ишмердигин коомдук-мамлекеттик контролдоо учун ачык-айкын жана жеткиликтуулук;

V. Укуктары жана илдеттери.

5. 1 Оз иш милдеттерин ишке ашырууда коюлган милдеттерге жетуу учун жалпы билим беруучу мекеме томонку укуктарга ээ:

чыгымдар сметасын оз алдынча иштеп чыгууга жана бекитууго жана тиешелуу турдо аларды озгортууго;

озунун материалдык-техникалык, финансылык жана кадрдык ресурстарын оз алдынча пайдаланууга;

райондук мамлекеттик лицензия менен жана жалпы билим беруучу мекемелердин ишмердигин жонго салуучу мыйзамдардын талаптары менен бекемделген жалпы(билим беруучу ишмердиктин белгилуу туру) укугуна ылайык билим беруу процессии уюштурууга;

Кыргыз Республикасынын Билим беруу, илим жана жаштар саясаты министирлиги бекиткен мамлекеттик билим беруу программаларынын, базистик окуу планынын негизинде окутуу программаларын иштеп чыгууга, кабыл алууга жана ишке ашырууга;

кыргыз тилинде (башталгыч, негизги, жалпы орто) денгээлдеги /типтеги/ турдогу жалпы билим беруучу программаларды ишке ашырууну камсыз кылууга;

«Билим беруу жонундо» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын негизги жоболоруна туура келуучу тандоонун оз алдынчалыгына, окутуу менен тарбиялоонун формаларын, каражаттарын жана усулдарын пайдаланууга жана тузууго;

томонкулорду камсыз кылуучу жалпы билим беруучу мекемелерге кабыл алуунун тартибин белгилооого;

башталгыч жалпы жана негизги билим беруунун баскычтарына- ушул аймакта жашаган жана негизги жалпы билим алууга укугу бар бардык окутулууга тийиш адамдарды кабыл алууга (ушул аймакта жашабагандарга мекемеде бош орун жок болуп калган учурда гана кабыл алуудан баш тартылышы мумкун); орто (толук) жалпы билим алуу учун айрым сабактар терендетилип окутулуучу лицейлердин, гимназиялардын, жалпы билим беруучу мекемелердин жогорку класстарына конкурстук негизде алынат. Конкурстун шарттары жалпы билим беруучу мекеме тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет;

«Билим беруу жонундо» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын талаптарына ылайык окугандарды аралыктык аттестациялоону баалоо, формасы, тартиби жана мезгилдуулугу системаларын тандоодо оз алдынчалыкка;

Кыргыз Республикасынын Билим беруу министирлигинин регламенттоочу актыларына ылайык бутуруучулорго беруучу мекеменин моору менен куболондурулгон билим беруунун денгээли жонундо мамлекеттик улгудогу документ берууго; кошумча билим беруу программаларын ишке ашырууга жана негизги билим беруу программалардын статусун аныктоочу чектерден сыртта кошумча билим беруучу кызматтарды корсотууго, анын ичинде (кошумча билим беруучу кызмат корсотуулордун турлору жана формалары, анын ичинде акы толомо) жана жалпы билим беруу процессии жана имараттарды кармоону камсыздоо

учун зарыл болгон кызматтарды корсотууго;

- уюштуруучулардын демилгеси же макулдугу боюнча финансылык ресурстарды сарамжалдуу пайдалануунун билим беруу процессии оптималдаштыруу максатында филиалдарды тузууго же жоюуга;
- жалпы билим беруу боюнча иштерди уюштуруу жана жакшыртуу маселелерине карата жогорку турган мамлекеттик башкаруу органына жана кызмат адамдарына сунуштарды киргизууго;
- ассоциацияларды, союздарды жана башка бирикмелерди тузууго жана иштерине катышууга, анын ичинде билим берууну онуктуруу жана оркундотуу максатында мекемелердин, ишканалардын жана коомдук уюмдардын катышуусу менен,

5.2 Жалпы билим беруучу мекеме томонкулорду камсыз кылууга милдеттуу:

- жалпы билимдин сапатын жана анын мамлекеттик билим беруу стандартына туура келишин;
- билим беруу процессинин колдонуучу формаларын, усулдарын жана каражаттарын окугандардын курактык психологиялык озгочолукторуно, жондомдууЗлукторуно, шыктарына, кызыкчылыктарына, омурун жана ден соолугун коргоо талаптарына шайкеш келишин;
- санитардык-гигиеналык нормаларды сактоону;
- билим беруунун чектеш денгээлдеринин ортосундагы оз ара аракетти жана уланмалуулуктк;
- сергек жашоо мунозун пропагандалоону жана окуучуларды санитардык-гигиеналык тарбиялоону.

5.3 Жалпы билим беруучу мекемеге окугандарды алардын макулдугусуз жана ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) макулдугусуз жалпы билим беруучу программаларда, окуу планында жана Жалпы билим беруучу мекеменин уставында каралбаган эмгекке окугандарды тартууга тыюу салынат.

5.4 Окугандарга карата куч жана психикалык зомбулук методдорун колдонууга жол берилбейт.

5.5 Жалпы билим беруучу мекемелерде саясий партияларды, коомдук-саясий, диний кыймылдарды жана уюмдарды тузууго жана иштешине жол берилбейт.

5.6 Окугандарды, тарбиялануучуларды коомдук, коомдук-саясий уюмдарга, кыймылдарга жана партияларга кирууго мажбурлоого, ошондой эле ушул уюмдардын ишине жана угуттоочу кампаниялар менен саясый акцияларга катышууга мажбурлап тартууга жол берилбейт.

VI. Били беруу процесси

6.1 Жалпы билим беруучу мекемеде окутуу мамлекеттик жана расмий тилдерде жургузулот. Мектеп окуучулардын окутуу тилин тандоосу учун мумкунчулукту камсыз кылат.

6.2 Биринчи класска 6 жаштан, бирок 7 жаштан ашпаган балдар ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдардын) каалоосуна жараша кабыл алынат.

6.3 Жалпы билим беруучу мекемеге окутуу жана тарбиялоо учун кабыл алуу буйрук менен ишке ашырылат. Кабыл алуу жол-жобосу Кыргыз Республикасынын билим беруу жонундогу мыйзамдарына каршы келиши мумкун эмес болгон жалпы билим беруучу мекемелерге кабыл алуу эрежелери менен жонго салынат.

6.4 Жалпы билим беруучу мекеме жалпы билим беруучу программалардын баскычтарына ылайык билим беруу процессии билим беруунун уч баскычында ишке ашырат:

1 баскыч- башталгыч билим беруу (4 жыл)
2 баскыч- негизги жалпы билим беруу (5 жыл)
3 баскыч- орто билим беруу (2 жыл).

Жалпы билим беруучу мекемелердеги жалпы беруунун мазмуну мамлекеттик билим беруу стандартынын негизинде жалпы билим беруучу мекеме тарабынан оз алдынча иштелип чыгуучу, бекитилуучу жана ишке ашырылуучу программа менен аныкталат.

6.5 Жалпы билим беруучу мекемеде билим беруу процессии уюштуруу сабактардын расписаниесине ылайык базистик окуу планынын негизинде тузулот. Мында жалпы билим беруучу мекеме график боюнча иштейт.

1 баскыч- беш кундук жумуш жумалыгы.
2 баскыч-алты кундук жумуш жумалыгы.
3 баскыч- беш кундук жумуш жумалыгы плюс 1 кун оз алдынча даярдануу.

6.6 Академичлык сааттын узактыгы 45 мунот, биринчи класска- 40 мунот.

6.7 Ар бир класстагы жыйынтыктоочу жуктом массалык мектептердин окуучулары учун максималдуу жол беруучу милдеттуу жуктом болуп эсептелет.

Мектеп-лицейлердин, мектеп-гимназиялардын окуучулары учун чектик жол берилген жуктом болуп томонкулор эсептелет:

1- класста -	23 саат
2-3-класстарда -	28 саат
4-класста -	29 саат
5-класста -	34 саат
6-11- класстарда-	36 саат.

Жекече план боюнча окутуу окуучулардын, алардын эта-энелертнин же аларды алмаштыруучу адамдардын каалоосу боюнча жургузулот.

6.8 Жалпы билим беруучу мекемедеги класстардын саны окуучулардын санына жана санитардык нормаларды эске алуу менен билим беруу процессии жургузуу учун тузулгон шарттарга жараша болот. Класстардын толушу 3Отан ашык эмес санда белгиленет, Гимназиялык компоненти бар класстарда - 20дан ашык эмес окуучу. 1-11- класстарда кыргыз жана чет тилдерди окутуу боюнча, 5-11- класстарда эмгектик окутуу боюнча, 8-11- класстарда ИЭТН боюнча сабактарды откоруудо класстар окуучулары 30 (жалпы билим беруучу мекемелердин шарттарына жараша класстын толушу 20 окуучу болгон контрактык негиздеги класстарда) жана андан ашык. болгондо эки чакан топко болунот. Зарыл каражаттар болгон учурда эн аз болгон топторго да болунушу мумкун.

Жалпы билим беруучу мекеме ата-энелердин (мыйзамдуу окулдорунун) каалоосу жана суроо-талабы боюнча акы толомо негизде узартылган кундо окугандардын тобун, жалпы билим беруучу мекемеге окуучуларды даярдоо боюнча топторду ачууга укуктуу.

6.9. Жалпы билим беруучу мекемеде окуу жылы 1-сентябрда башталат. Окуу жылынын узактыгы 1-класста 33 жума, кийинкилеринде 34 жума. Окуу жылынын ичиндеги каникулдардын узактыгы 30 календардлык кун, жайында 8 календардлык жумадан кем эмес, 1-класстын окуучулары учун 3-чейректе кошумча 1 жумалык каникул белгиленет.

Жылдык окуу-календардлык график жалпы билим беруучу мектептин директору тарабынан райондук (шаардык) бнллим беруу болуму менен макулдашуу боюнча жалпы билим беоуучу мекеменин педагогикалык кенешинин пикирин эске алып буйрук менен бекитилет.

6.10. Жалпы билим беруучу программаларды толук коломдо оздоштургон окуучулар кийинки класска кочурулот, Кийинки класска 1 сабак боюнча окуу жылынын жыйынтыгында академиялык карыз болуп калган окуучулар шарттуу турдо кочурулушу мумкун, Еаилтлгыч, жалпы жана негизги жалпы билим беруу баскычтарында окуган, окуу жылынын программасын оздоштурбогон жана 2 же андан ашык сабак боюнча академиялык карызы бар окуучулар кайталап окутуу учун классында калтырылат. Окуучуларды которуу кандай учур болсо да педагогикалык кенештин чечими боюнча жургузулот. Мурунку денгээлдеги жалпы билим беруучу программаны оздоштурбогон окуучулар жалпы билим беруунун кийинки баскычына окуганга жол берилбейт.

6.11. Жалпы билим беруучу мекеме окууч/лардын жана алардын ата-энелеринин (же башка окулдорунун) каалоосу боюнча уй-бүлөлук билим беруу оз алдынча билим алуу, экстерна" же сырттан окуу формасында жалпы билим беруучу программаларды же айрым болукторун оздоштурууго комок корсотот.

6.12. Жалпы билим беруучу мекемени башкаруу органынын (Педагогикалык кенештин) чечими боюнча жана жергиликтуу оз алдынча

башкаруу органынын жана жашы жете электердин иштери боюнча комиссиянын макулдугу боюнча укукка жат аракеттерди жасагандыгы, жалпы билим берүүчү мекеменин уставын одоно жана бир нече жолу бузгандыгы учун педагогикалык таасир этуунун акыркы чарасы катары 15 жашка жеткен окуучуну ушул жалпы билим берүүчү мекемеден чыгарууга жол берилет.

Бир нече жолу тартип бузуу деп окуучулардын жалпы билим берүүчү мекеменин директору тарабынан эки же андан ашык тартип жазасын колдонуусун, эреже катары одоно тартип бузууну кайталоону тушунууге болот. Тартипти одоно бузуу деп томонкудей турде ете оор кесепетти алып келген же алып келиши мумкун болгон тартип бузуу таанылат:

- окуучулардын, жалпы билим берүүчү мекемелердин кызматкерлеринин, ага келгендердин емуруне жана ден соолугуна зыян келтируу;
- жалпы билим берүүчү мекеменин, окуучулардын, жалпы билим берүүчү мекемелердин кызматкерлеринин жана ага келгендердин мулкуне зыян келтируу.

Материалдык зыянды окугандар жана анын ата-энелери (аларды алмаштыруучу адамдар) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык калыбына келтиришет.

Жетим балдарды жана ата-энелеринин камкордугусуз (мыйзамдуу екулдерусуз) калган балдарды чыгаруу жонундегу чечим тийиштуу камкордук жана кеземелчулук органынын алды нала макулдугу менен педагогикалык кенеш тарабынан кабыл алынат.

Окуучуну чыгаруу женундегу педагогикалык кецештин чечими жалпы билим берүүчү мекеменин директордун буйругу менен тариздelet. Окуучуну чыгаруу женунде жалпы билим берүүчү мекеменин директору уч кундук меенеттв тиешелуу жергиликтуу башкаруу органына маалымдайт. Жергиликтуу башкаруу органы ата-энелер мыйзамдуу вкулдеру менен бирдикте бир айлык мвенвттун ичинде окуудан чыгарылган баланы ишке орноштурууну же башка билим берүү мекемесинде окуусун улантууну камсыз кылуучу чараларды кврвт.

Окуучуну чыгаруу жол-жобосу жалпы билим берүүчү мекемелердин окуучуларын сыйлоо, жаза берүү жвнундв эрежелер менен толук жонге салынат, алар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келбеши керек.

6.13. Негизги жалпы жана орто жалпы билим берүү программаларын вздвштуруу бутуруучулорду милдеттуу турде жыйынтыктоочу аттестациялоо менен аяктайт. Жалпы билим берүүчү мекемелердин бутуруучулврун жыйынтыктоочу аттестация Кыргыз Республикасынын

6.20. Жалпы билим берүүчү мекеме билим берүүнүн аймактык башкаруу органынын макулдугу менен окуу планына ылайык сабактарды терендетип окутууну кароочу гимназиялык компоненти бар класстарды ачууга укуктуу.

YII. Билим беруу процессинин катышуучуларынын укуктары жана милдеттери

7.1. Жалпы билим беруучу мекемеде билим беруу процессиьин катышуучулары болуп окугандар жалпы билим беруучу мекеменин педагогикалык кызматкерлери, окугандардын ата-энелери (аларды алмаштыруучу адамдар) эсептелет.

7.2. Жалпы билим беруучу мекемеге кабыл алуу тартиби "Билим беруу женунде" Кыргыз Республикасынын мыйзамы жана ушул Устав менен аныкталат.

7.3. Жалпы билим беруучу мекеме оку у га тапшырып жаткан бал?ны жана анын ата-энесин (аларды алмаштыруучу адамдарды) билим беруу процессии уюштурууну регламенттеечу Устав же башка документтер менен тааныштырууга милдеттуу.

7.4. Окуучулардын, алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) укуктары жана милдеттери Жалпы билим беруучу мекеме женундегу типтуу жобонун негизинде жалпы билим беруучу мекеменин Уставы менен аныкталат (Кыргыз Республикасынын Билим беруу, илим жана маданият министрлигинин 1997-жылдын 2-октябрындагы № 376/1 буйругу менен бекитилген.

7.5. Жалпы билим беруучу мекемеде окугандар теменкулорге укуктуу:

- "Билим беруу женунде" Кыргыз Республикасынын мыйзамында аныкталган келемде акысыз жалпы орто билим алууга;
- билим беруунун: кундузгу, сырттан окуу, экстернат жана уй-булелук фомаларын тандоого;
- жеке окуу программалары боюнча мамлекеттик билим беруу стандарттарынын алкагында окутуунун тездетилген курсунан окууга. Жекече окуу программалары боюнча окутуу шарттары жалпы билим беруучу мекеменин Уставы жана ага ылайык кабыл алынган жоболор менен регламенттелет;
- мектеп китепканасынын китепканалык-маалыматтык ресурстарын пайдаланууга;

- кошумча (акьт телеме) билим беруу кызматтарын алууга;
- Уставда аныкталган формада жалпы билим беруучу мекемени башкарууга катышууга;
- адамдык кадыр-баркты сыйлоого, абийир жана маалымат эркиндигине, езунун жеке кез карашын жана ишенимдерин эркин билдирууге. Окуучуларга карата куч жана психикалык зомбулук ыкмаларын колдонууга жол берилбейт.

7.6. Окуучуларды коомдук уюмдарга кируугe, ошондой эле ушул уюмдардагы ын ишмердигине жана агитациялык кампанияларга катышууга тартууга жол бейт.

7.7. Жалпы билим беруучу программаларды толук колемде тurген окуучулар кийинки класска которулат.

7.8. Окуучулар жалпы билим беруучу мекеменин Уставын аткарууга, иет окууга, анын мулкуие аярлык меиен мамиле жасоого, башка чулардын жана кызматкерлердин кадыр-баркын сыйлоого, жалпы билим учу мекеменин кызматкерлеринин талаптарын аткарууга милдеттуу. пы билим беруучу мекемедеги тартип окуучулардын, педагогдордун жалпы билим беруучу мекеменин кызматкерлеринин адамдык кадыр-ын сыйлоонун негизинде колдоого альтнат.

7.9. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) теменкулерге туу;

- жалпы билим беруучу мекемени жана жалпы билим беруучу мекемедеги окутуу формасын тандоого;
- балдардын мыйзамдуу укуктарын жана таламдарын коргоого;
- жалпы билим беруучу мекеменин уставында елгиленген формада жалпы билим: беруучу мекемени башкарууга **катышууга.**
- Кыргыз республикасынын билим беру министрлигинин 2008 жылдын 11 август № 495/1 буйругу менен бекитилген Кыргыз республикасчынын жалпы билим беру уюмунун ата-энелер **комитета** жонундо типту жобонун негизинде иш алпарууга.
- Билим беру мекемелеринде попечителдик советти тузууго (Кыргыз республикасынын билим. беру министрилиги №199/2 24.04.2002) Иш алпарууга «»

7.10. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) жалпы билим руучу мекеменин Уставын алардын укуктарына жана милдеттерчне шелуу белугундо аткарууга жана балдарынын билим алышы учун зарыл рттарды тузууго жана тарбиялоо учун жоопкерчилик тартууга, баланын ктары женундогу конвенцияньш принциптерин сактоого милдеттуу.

7.11. Ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдар дын) башка уктары жана милдеттери жалпы билим беруучу мекеменин Уставьша ылайьтк келишим тузуу женунде алар менен жалпы билим беруучу мекеменин ортосунда тузулген келишим де бекемделиши мумкун.

7.12. Жалпы билим беруучу мекеменин кызматкерлерин топтоо тартиби анын Уставы менен регламенттелет. Педагогикалык ишке зарыл болгон педагогикалык квалификациясы бар, кызматы жана алган адистиги боюнча квалификациялык мунездеменун талаптарына туура келген, билими женунде документи бар адамдар, ошондой эле атайын билими жок адамдар педагогикалык кецештин чечими боюнча 3 аи сыноо меенету менен кабыл алынат.

7.13. Жалпы билим беруучу мекеменин кызматкерлерине жана администрациясына карата Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары колдонулат. Эмгек келишиминин жарактуулук меенету Кыргыз Республикасынын эмгек женундегу м*ыйзамдарына ылайык аны тузууде кызматкер жана жумуш беруучу тарабынан аныкталат.

7.14. Жалпы билим беруучу мекеменин кызматкерлери теменкулерге укуктуу:

- жалпы билим беруучу мекеменин уставында аныкталган тартипте жалпы билим беруучу мекемени башкарууга катышууга;
- кесиптик кадыр-баркты коргоого;
- окутуу жана тарбиялоо усулун, окуу китептерин, окуу куралдарын жана материалдарды, билимдерди баалоо ыкмаларын, окуучулардын кендумдерун жана билгичтиктерин мамлекеттик билим беруу стандартынын жана билим беруу жаатындагы башка нормативдик документтердиншегизги жоболоруна ылайык эркин тандоого, пайдаланууга жана окутуу жана тарбиялоо усулун тузууге;
- кесиптик квалификациясын жогорулатууга;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген кыскартылган жумуш жумасына жана акы теленуучу ергу\ге, социалдык кепилдиктерге жана жецилдиктерге;
- Тиешелуу квалификациялык категорияга аттестациядан етууге.

7.15. Мугалимдерге жана башка педагогикалык кызматкерлерге окуу жуктемунун (педагогикалык иштин) келему окуу планы жана программалар, кадрлар менен камсыз болуучулук, жалпы билим беруучу мекемедеги башка конкреттуу шарттар боюнча саатгардын санына жараша аныкталат. Окуу жуктемунун (педагогикалык иштин) келему эмгек акынын ставкасы учун саатгардын кеп же аз нормасы кызматкердин жазуу жузундегу макулдугу менен гана белгиленет. Окуу жылынын башталышында белгиленген окуу жуктемунун (педагогикалык иштин) келему окуу планы жана

граммалары боюнча сааттардын саны азайганын, класстардын тордун) саныньш азайган учурларын кошпогондо администрациянын илгеси боюнча окуу жылынын ичинде азайтылышы мумкун эмес.

7.16. Жалпы билим беруучу мекеменин кызматкерлеринин башка егорияларынын укуктары жана милдеттери тиешелуу типтуу лификациялык мунездемелер жана жалпы билим беруучу мекеменин авы менен аныкталат.

YIII. Жалпы билим беруучу мекеменин тузуму

8.1. Жалпы билим беруучу мекеменин тузуму коюлган милдеттерди на ушул Уставды эске алуу менен жалпы билим беруучу мекеменин ректору тарабынан аныкталат, айыл екметунун макулдугу боюнча билим руунун аймактык башкаруу органы тарабынан бекитилет.

8.2. Кызматкерлердин саны ' финансылык ресурстарга жана уучулардын саньшан жараша жалпы билим беруучу мекеме тарабынан ез дынча аныкталат.

Кызматкерлердин функционалдык милдеттери директор тарабынан китилуучу ички жоболор менен аныкталат.

8.3. Жалпы билим беруучу мекеменин филиалдары болушу мумкун, ар жалпы билим беруучу мекеме турган жерден сыртта жайгашат жана нкциялардын бардыгын же аньш белуктерун, анын ичинде екулчулук нкцияларын аткарган юридикалык жактын обочолонгон белугу болуп ептелет.

Филиаядар юридикалык жак болуп эсептелишпейт. Аларга жалпы илим беруучу мекеменин мулку белуц берилет жана ал бекиткен жобонун гизинде иштейт.

Филиалдардын жетекчилери жалпы билим беруучу мекеменин етекчиси тарабынан дайындалат жана анын ишеним катыньш негизинде штейт.

Экулчулуктер жана филиалдар аларды тузуучу юридикалык жактын оштуруу документтеринде керсетулуутв тийиш.

IX. Жалпы билим беруучу мекемени башкаруу

9.1. Жалпы билим беруучу мекемени башкаруу "Билим беру

жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана жалпы билим берүүчү мекеменин Уставына ылайык демократиялуулук, ачыктык, жалпы адамзаттык баалуулуктардын артыкчылыгы, адамдын өмүрүн жана ден соолугун коргоо, инсандыкты эркин өнүктүрүү принциптеринде жүргүзүлөт.

9.2. Жалпы билим берүүчү мекемени башкаруунун жогорку органы болуп анын уюштуруучулары эсептелет, алардын ыйгарым укуктарына жалпы билим берүүчү мекеменин ишин координациялоо кирет.

9.3. Жалпы билим берүүчү мекемени түздөн-түз жетектөөнү жалпы билим берүүчү мекеменин Уставында аныкталган тартипте жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык дайындалган Директор ишке ашырат.

9.4. Жалпы билим берүүчү мекеменин директору:

- педагогикалык коллективге жетекчилик жүргүзөт;
- туура тандоону жана кадрларды жайгаштырууну камсыз кылат;
- эмгек акы жана кызматкерлерди сыйлоо жөнүндө ички жобону бекитет;
- кредиттерди бөлүштүрүүчү болуп эсептелет жана алыш-бериш эсептерине жана финансылык документтерге биринчи кол коюу укугуна ээ;
- бюджеттик жана атайын каражаттар боюнча чыгымдар сметасын бекитет;
- чыгымдардын сметасын аткаруу жөнүндө отчетторду жана балансты бекитет жана кол коет;
- бекитилген чыгымдар сметасына ылайык жалпы билим берүүчү мекемени өз учурунда жана толук каржылоого, каражаттарды максаттуу пайдаланууга контролдоо жүргүзөт;
- кызматкерлердин идеялык-теориялык деңгээлдерин жана квалификациясын жогорулатуу үчүн зарыл шарттарды түзөт;
- окуучулардын билимдеринин сапатына жана жүрүм-турумуна, класстан тышкаркы жана * мектептен тышкаркы иштердин мазмунуна жана уюштурулушуна контролдоо жүргүзөт.

Директор жалпы билим берүүчү мекеменин атынан чыгат, келишимдерди, анын ичинде эмгек келишимдерин түзөт, ишеним каттарды берет, банктарда алыш-бериш жана башка эсептерди ачат; белгиленген тартипте штатты бекитет, жалпы билим берүүчү мекеменин бардык кызматкерлери үчүн милдеттүү болгон буйруктарды чыгарат жана көрсөтмөлөрдү берет, билим берүүнү башкаруу органдарына бекитүү үчүн

жалпы билим беруучу мекеменин ишинин келечек, жылдык жана учурдагы пландарын киргизет.

9.5. Жалпы билим беруучу мекеменин директору Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарында, келишимдерде (контракттарда) жана ушул Уставда каралган езунун функционалдык милдеттенмелерине ылайык озунун иши учун атат-энелердин жана мамлекеттин, коомчулуктун жана уюштуруучулардын алдында жеке жоопкерчилик тартат.

9.6. Жалпы билим беруучу мекемеде ез алдынча башкаруу формасы болуп жалпы билим беруучу ме кеменин педагогикалык, камкордук кецештери, эмгек жамаатынын жалпы чогулушу эсептелет.

9.7. Жалпы билим беруучу мекеменин камкордук кецеши жалпы билим беруучу мекемени бюджеттен тышкары каржылоого кемек керсетуу жана аларга уюштуруучулук, финансылык жана консультациялык жардам керсетуу учун тузулген демеерчулердун ыктыярдуу бирикмеси болуп эсептелет. Камкордук кецеши жалпы билим беруучу мекемеге берилуучу каражаттарды жана мулкту пайдалануу боюнча чечимдерди кабыл алуу жолу менен башкарууга катышат.

9.8. Жалпы билим беруучу мекемеде окуу-тарбиялык процессти енуктуруу жана еркундетуу, мугалимдер менен тарбиячылардын кесиптик чеберчилигин жана чыгармачылык есуулерун жогорулатуу максатында Педагогикалык кенеш иштейт. Ал жалпы билим беруучу мекеменин педагогикалык кызматкерлерин жалпы билим беруучу мекеменин директорунун терагалыгы астында бириктирген коллегиялуу орган.

Педагогикалык кецеш:

- билим беруунун мазмунун тандоону, окуу-тарбиялык иштердин формаларын, методдорун жана аларды ишке ашыруу ыкмаларын талкуулайт жана ишке киргизет;
- педагогикалык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу, алардын чыгармачылык демилгелерин енуктуруу боюнча иштерди уюштурат;
- окуучуларды кийинки класска кечуруу, кийинки класска шарттуу кечуруу, ошондой эле ата-энелер (мыйзамдуу екулдеру) менен макулдашуу боюнча окуучуну уй-булелук билим беруу формасында кайта окутууга калтыруу женунде чечимдерди кабыл алат;

Жалпы билим беруучу мекеменин педагогикалык кенешин зарылдыгына жараша директор чакырат.

X. Каржылоо булактары жана **каражаттарды** пайдалануу тартиби

10.1. Жалпы билим беруучу мекеменин финансылык каражаттарынын негизги булагы теменкулер болуп эсептелет:

* республикалык жана жергиликтуу бюджеттердин каражаттары;
* башка жеке жана юридикалык жактардын ыктыярдуу кайрым дуулу ктары;
* продукцияларды жана кызмат керсетуулерду сатуудан, ошондой эле башка уруксат берилген оз алдынча ишмердиктин турлерунен алынган киреше;
* кошу мча акы телеме кызматты окуучуларга керсеткендугу учун алынган ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдардын) каражаттары;
* эл аралык уюмдардын гранттары;
* Кыргыз Республикасынын мыйзамына каршы келбеген башка булактар.
* Ата-энелердин каалосу менен тушкон каражаттары

10.2. Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынын эсебинен жалпы билим беруучу мекемени каржылоо жалпы билим беруучу мекеменин тибине жараша бир окуучуга эсептегенде бюджеттик каржьтлоонун минималдуу стандартынын негизинде жан башына норматив боюнча ишке ашырылат.

10.3. Жалпы билим беруучу мекеме болгон финансылык каражаттарын оз алдынча тескейт. Жалпы билим беруучу мекеме квалификациялык талаптарга ътлайык Бирдиктуу тарифтик торчонун негизинде кызматкерлерге эмгек акы ставкасын (кызматтык маяналарды) белгилейт жана аттестациялык комиссияньтн чечиминин негизинде эмгек акыга багъттталган каражаттардын чегинде туртку беруучу негиздеги устектердун турлерун жана елчемдерун, кошу мча телеелерду жана башка телоолерду, ошондой эле штаттык расписаниени жана кызматтык милдеттерди белуштурууну аныктайт.

XI. Ушул Уставга озгортуулорду жана толуктоолорду кабыл алуу

11.1. Ушул Уставга озгертуулер жана толуктоолор эмгек жамаатынын жалпы жыйналышы менен кабыл алынат, уюштуруучулар тарабынан бекитилет жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте каттоодон откорулет.

XII. Жалпы билим беруучу мекеменин ишмердигин ксштролдоо

12.1. Жалпы билим беруучу мекеменин ишмердигин контролдоо ушул

Уставда жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жургузулет.

XIII. **Жалпы** бил им беруу чу мекеменин ишин токтотуусу

13.1. Жалпы билим беруучу мекеменин иши уюштуруучулардын, же болбосо соттун чечими боюнча жоюу же кайра уюштуруу (бириктируу, кошуу, белуу, ажыратуу, кайра езгертуу) турунде токтотулушу мумкун.

13.2. **жалпы** билим беруучу **мекемени** жоюу же кайра уюштуруу эреже катары **окуу** жылы аяктаганда жургузулет, уюштуруучулар окуучуларды алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) макулдугу боюнча башка билим беруу мекемесине которууга жоопкерчиликти езуне алышат.

13.3. Жоюу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган тартипте жоюу **комиссиясы** тарабынан жургузулет.

13.4. Жалпы билим беруучу мекеменин иштее процессинде тузулген документтер "Кыргыз Республикасынын улуттук архив фонду женунде'" Кыргыз Республикасынын мыйзамына ылайык сакталат жана пайдаланылат.

Үсөнкул Жумабаев атындагы Кара-Дөбө орто мектебинин
директору Б. Акиева ________________

Кыргыз Республикасынын [illegible]

Чүй областынын [illegible]

Номерленгени, [illegible]

басылганы баардыгы .... барак

«.........» .... 20...........ж.

☆ ☆ ☆

Министерство юстиции [illegible]

Управление юстиции [illegible]

Всего пронумеровано, [illegible]ировано и

скреплено печатью на ...18... листах.

«...7...» ...декабря... 20.09.г.